

נוסח לא מתוקן

פ ר ו ט ו ק ו ל מס. 336
מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום חמישי, י' בתמוז תשמ"ו, (17.7.86) בת"א

תברי הועדה:

נ כ ח ו:

א. שפירא - יו"ר	ש. עמר
נ. ארד	י. צבן
י. ארידור	ח. רמון
א. וינשטיין	א. שלום
י. כהן	ב. שליטא
י. מצא	ג. שפט
ע. סולודר	ד. תיכון
ע. עלי	

מוזמנים:

י. רבינוביץ - נציב מס הכנסה
א. צרפתי - משרד האוצר
ז. פלדמן - " "
י. דגני - " "
מ. קפוטה - " "
א. גבתון - " "
גב' א. אברמסון - " "
גב' ט. פינטו - " "
גב' ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים
ש. ברגרזון, י. עמנואל - יועצים
ע. שטיינברג - רואה חשבון

מזכיר הועדה:

א. קרשנר

היועץ המשפטי לוועדה: א. דמביץ

יועצת כלכלית: ס. אלחנני

ר ש מ ה: ט. קוטלר

סדר היום:

1. הצעות לסדר היום: א. שלום; א. שחרור כספים לחקלאות
ב. תחנת המסר של "קול אמריקה" (עבודות לקבלנים זרים).
א. שפירא; א. הקצבה ל"הדסה" (ישירות ולא דרך קו"ח);
ב. ערביות לקבלנים.
2. כללי מס הכנסה (נכויים מסויימים לבעלי בתים המושכרים
בשכירות מוגנת) (תיקון) מכתב שר האוצר מ-6.6.86
3. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) (הוראת שעה)
(תיקון והארכת תוקף).
4. שינויים בתקציב לשנת 1986.

1659

(נתקבל ביום 28.7.86)

מ"מ הי"ר י. כהן :

אני פותח את הישיבה.

א. שלום :

הצעה לסדר. שמענו הבוקר ברדיו בקשר לתחנת השידור "קול אמריקה", שמתחילים לבצע את העבודה שלה באמצעות קבלנים לא מישראל. נמסר לי מגורם בכיר, שיש לחץ של שר התקשורת על שר האוצר להסכים להסם, וזיתכן שההסם ייחתם שביצוע העבודות יהיה על ידי חברות אמריקניות.

הי"ר י. כהן :

קיימנו את הדיון בנושא זה עם שר התקשורת שהסביר את הנושא.

א. שלום :

מאז ועד עכשיו חלו התפתחויות.

הי"ר י. כהן :

הנושא הוא נושא. הוא עלה בישיבה של הועדה. תקרא את הפרוטוקול. אם יש סטייה ממה שאמר שר התקשורת, נחזור לכך.

א. שלום :

אישרנו בוועדה זו סיוע למספר גורמים, לקבלנים, להתישבות ואחרים. אתמול קיאתי שני עתוננים, שעד עכשיו החשב הכללי לא שיחרר לאף גורם כספים, פרט למיגזר החקלאות. שלשום נמסר לי מיושבי הבקעה ורמת הגולן, ששום כסף לא הועבר אליהם ולאמתכווננים להעביר להם אפילו במים הקרובים. הם רצים בין הפקידים וזה לא מתבצע. אני מבקש להזמין את החשב הכללי ואת הממונה על התקציבים, שיסיכרו מדוע אינם מעבירים את הכספים. מדובר בגורמים שהם ממש במצוקה, ולא מעבירים להם כספים. מחכים עד שתמוטטו? אם הכוונה לא להעביר, לא צריך היה לשם ולדון.

הי"ר י. כהן :

דנו בנושא לפני שבוע. הבעיות הקשות ביותר הם הבעיות ואחריות הבנקים או תמיכה לנושאים אלה. זה ענין של מדיניות.

א. שלום :

אחד הבנקים הגדולים אמר לי שאין לו שום בעיה של בטחונות, אולם מה שקרה, אפילו לגבו 38 מיליון דולר של החקלאות הוא, שלא מבצעים זאת עד שיגמרו עם כולם. אם קבוצה מסוימת צריכה לקבל 2 מיליון דולר מתוך הסכום הזה, הוא לא מעביר זאת. החשב לא העביר לבנקים עד שכל הקוחות יבצעו זאת, ואז הוא יעביר. למה לקשור את החלק לכלל? מי שכול לבצע, צריך לבצע לו.

הי"ר י. כהן :

נתייחס לזה.

ע. סול ודר :

חבר הכנסת שלום העלה שני נושאים שרציתי להעלות. ישביקות קשה מאד של כור על כל נושא העסקת חברות זרות בבניית "קול אמריקה", ואני מבקשת שיהיה דיון. כמו כן ישבו הנושא של הכספים שאישרנו. היה לנו דיון על הערבויות: מכלל הסכומים שאישרנו בשנה האחרונה, 25% הגיע כבר לנמען. אני מבקשת לקבל דיווח מדויק מה הגיע ומה לא, ומדוע לא הגיע.

י. צבן :

אני מבקש מאד, אם אפשר, את הדיון על חוק מיסוי תנאי אינפלציה להשלים בישיבה הבאה, אם זה לא בוער. מסיבות משפחתיות אני נאלץ ללכת והייתי רוצה להשתתף בדיון הזה.

בנוסח שהעלה חבר-הכנסת אפרים שלום, היתה פרשה סביב פינוי סינני, שדות תעופה וכו'. מזל"ל ההסתדרות אז, מר משל, הלך בענין זה לראש הממשלה בקשר למסירת עבודות לחברות אמריקניות. מר בגין הסביר למר משל, שנמסר לו מהאוצר, שאמריקנים חזנו את הסיוע בכך שהביצוע יהיה בידי חברות אמריקניות. בבדיקה שמר משל עוד, וסתבר שלא היה שום תנאי כזה. אבל כאשר זה הועלה, זה היה מאוחר, ומר בגין פשוט הוטעה על ידי מישהו. אני מציע שלא נחזור על הפרשה הזאת.

היו"ר ז. כהן :

היה דיון עם שר התקשורת. אם לדעתם יש חריגה מדבריו, נעלה את הנושא.

ח. רמון :

אנחנו חתומים על חוזים בינלאומיים וחייבים להוציא מכרזים החוצה. כאשר יהיו מכרזים, אני בספק רב אם נזכה. אף אחד בוועדת הכספים לא צייע שממשלת ישראל לא תכבד את האמנה שלה.

ז. צבן :

יש הרגשה כללית שתכנית הכלכלית נמצאת על פרשת דרכים. כאן חשובה מאד העבודה התקופתית של ועדת הכספים. אני שומע הבוקר שעלול להיות משבר ואני מבין גם שעלולה להיות התפטרות קרובה מאד של יושב-ראש הוועדה. וודאי יש עכשיו טלטה בענין זה.

אני חושב שלמען העבודה הסדירה כדאי לתת ליושב ראש חופשה בינתיים, עד שתהיה הכרעה. אני מניח שבין שני חלקי הקואליציה תהיה מצוקה מי יחליף אותו. אני מציע לשקול אפשרות שמישהו מהאופוזיציה ינהל את הישיבות, ואז הכל יהיה גם שקט ורגוע.

ע. סולודר :

ביקשתי שיהיה דיון על כל התכנית הכלכלית ביום ההולדת של השנה שלה, והתכנית להבא.

כללי מס הכנסה (ניכויים מסויימים לבעלי בתים המושכרים בשכירות מוגנת) (תיקון), התשמ"ו-1986

ז. רבינוביץ :

את התקנות האלה אנחנו מציעים בעקבות פניות ובקשות של בעלי בתים, שאנחנו השתכנענו בצדקת תביעותיהם. הכוונה לאפשר ניכוי דמי פיננסי מהכנסות משכר דירה לא רק באותו נכס אלא גם מנכסים אחרים שמושכרים על ידי אותו בעל בית, במגבלה של עד 50% לשנה. דמי פיננסי הם הכספים שאתה משלם עבור הפיננסי. מציעים לקצר את התקופה ולאפשר לנכות.

א. וינשטיין :

בסעיף 2 מדובר על כך שהמושכר נשאר פנוי ברובו. מה זה אומר?

ז. רבינוביץ :

אם מישהו מפנה את הנכס כדי להרוס, זה חלק ממחיר המכירה של הנכס. אנחנו נותנים זאת. אלא אם כן זה נשאר פנוי להשכרה.

א. וינשטיין :

אולי נגדיר זאת אחוז. מי שהנכס נשאר פנוי ברובו מבחינת השטח. יכול להיות נכס ששווה מליון דולר ודירה אחת

בו שווה חצי מליון דולר.

ז. רבינוביץ :

נסתוב "ברוב שטח".

החלט לאשר את כללי מס הכנסה (ניכויים מסויימים לבעלי בתים המושכרים בשכירות מוגנת) (תיקון), התשמ"ו-1986, תוספת תיקון לעיל

חוק מס הכנסה (תלאומים בשל אנפליציה), התשמ"ה - 1985.

היו"ר ז. כהן :

אנחנו עוברים לחוק מס הכנסה (תלאומים בשל אנפליציה). אני מציע שיושב-ראש ועדת המשנה למסור סקירה על העבודה

שנעשתה.

ח. רמון: אני ישמתי כמה ישיבות וניסיתי לראות עד כמה אנחנו יכולים להיענות לדרישות הסקטורים השונים. בניגוד לשנה שעברה, ששם הכבדנו את העול, השנה ניסינו ללכת לקראת הסקטורים השונים, כדי לעודד אותם לאחר שנה שבה שילמו מסים כפי שלא שילמו במשך הרבה שנים.

בחלק מן הנושאים המרכזיים, מס הכנסה הלך לקראת הבקשות הללו, ואני מציע שלאחר מכן נציב מס הכנסה יעבור על הסעיפים ויסביר אותם בצורה מקצועית על משמעויותיהם.

לא הגענו להבנה בשני נושאים מרכזיים. להשקפתי לפחות. הנושא הראשון הוא, האם בכלל צריך חוק כשארן אינפלציה, ואיך יורדים מחוסר מס הכנסה אלה, ששם מיוחדים לתקופת אינפלציה, וחוזרים לחיים נורמליים גם בתחומי המס. כלומר, לחזור לפקודה פני שהיתה נהוגה בישראל.

למס הכנסה היו הרבה טיעונים וציניקים למה לא לרדת. אני מציע שהם יציגו אותם. אני מוכן לקבל שב-1985 נשאר בתאומים של אינפלציה. אני לא מוכן שהחוק הזה ישאר כחוק מעבר ל-1985. וזאת למה?

י. רבינוביץ: כל תיקון הוא ל-1986. ל-1985 יש חוק.

ט. רמון: לא קיבלתי תשובה אל איך יורדים מהענין הזה במס ההכנסה. אם החוק הזה יעבור, אם כל לפי תחיקה שלו הוא מ-1985 ואילך, כלומר, מס הכנסה מקבל חוק מכאן ולהבא עד מתי שהוא רוצה. אני הצעתי להם שיבואו אלינו באוקטובר-נובמבר ויציגו מודל של ירידה מהחוקים האלה, בהנחה שרמת האינפלציה תשאר כפי שהיא, ואולי תרד. פרופ' ברוננו אפילו היה אופטימי לגבי אינפלציה שמתחת ל-20% בשנה. אני מקווה שאז אולי נצטרך לעשות משהו בענין זה.

מחלוקת שניה היתה בענין שיעורי הפחת. אני תבעתי להגדיל את שיעורי הפחת. זו היתה כמעט תביעה מרכזית של ותעשייה. חברים צריכים לדעת של אחוז בהגדלה בפחת זה 10 מיליון דולר אבדן הכנסות. זה הרבה כסף. היום הפחת המכסימלי בתעשייה הוא 22% לצידוד שעובד בשלוש משמרות. אני חושב שצריך להגיע לצידוד פעם בארבע שנים. יש ועדה שדנה על כך. בזה לא סיכמנו.

היתה נקודה נוספת שהסכמתי ואני רוצה שתבררם לידעו, ואני מציע שמר רבינוביץ יחזור עליה, וזה נושא של דולר מול אינדקס, כאשר הפקודה עובדת לפי המדד. האנשים קנו ציוד וקיבלו הלוואות מולרים, ונוצר פער מסוים בין השנים. בנושא זה היתה הצגה של מס הכנסה, שאותי שכנעה. אני מוכרח לומר בזהירות, שגם את המשלחות שנכחו בחדר בשעת ההצגה, היא שכנעה למדי. יחד עם זאת הבעיה, להערכתי, לא בעיה כללית של המשק, אלא של שני קונצרנים גדולים, כלל וכור. אני הצעתי להם לבוא ולהתדיין על מס הכנסה.

(הי'ר א. שפירא)

מס הכנסה ראה בענין זה ענין עקרוני ממדרגה ראשונה. כאשר המשלחות ישבו אצלי, היתה הצגה די משכנעת על השפעת הענין והקף ההשפעה. כאמור, עיקר הבעיה מתמקדת בשני קונצרנים גדולים, כפי שאמתי, ואני הצעתי שינסו לבוא בחברים עם מס הכנסה ולמצוא לזה פתרון לא כולל וגורף, כפי שהם הציעו, אלא פתרון נקודתי לבעיות ספציפיות שנוצרו. גם מס הכנסה לא רוצה לבוא עם פער כזה גדול. מנסים למצוא לך פתרון כלשהו, או במסגרת תקנות או תיקון בחוק. אני לא יודע מה תוצאות השלחות האלה.

אלה הנקודות העיקריות. רוב התיקונים הם הקלות ולא הכבדות. בחוק זה מנסים להקל במידה מסוימת על הנישומים לאחר 1985.

העמית האחרונה: אני מוחה על העובדה שאנחנו מחוקקים את החוק הזה והוא נכנס לתוקפו מתחילת חודש אוגוסט במקרה הטוב, ובמקרה תל א טוב בסוף חודש אוגוסט. אם נשארו עשרים יום עד סוף המושב, החוק לא יהיה מוכן לפני סוף חודש אוגוסט, ויש לכך השלכות.

נחוקק חוק באוגוסט 1986, כאשר לתחולתו יש השלכות לשנת המס, אבל חלק גדול של 1985 ואפילו בחלק לגבי 1984. אם שנת המס של החקלאים הסתיימה בספטמבר 1985...

ד. תיכון: לא חל עליהם החוק הישן מלפני שנה?

ח. רמון: החוק הזה חל רק משנת המס 1985 ואילך.

י. רבינוביץ: על 1985 אנחנו מציעים רק הקלתו.

ד. תיכון: את כל ההסתייגויות שלנו שדחיתם, אתם מקבלים עכשיו.

י. רבינוביץ: חלק מהן.

ח. רמון: התחושה שחלים באי-ודאות, גם כשהולכין להקל עליך, אינה רצויה. אתה צריך לדעת איך לתכנן את הדברים. שנת המס

1985 ותחילה ב-1984. לגבי חקלאים, משאגה מביא עכשיו חוק על דברים שהם עשו לפני שנתיים כמעט, למרות שזו הקלה, זה לא נאה ולא תקין. לגבי שנת המס 1985, עם כל הבעיות של דו"ח שטיינברג וכו', יכולנו להבין את האחר. אני חוזר וקובע; שלא היתה שום סליבה אוביקטיבית לא להביא את החוק הזה לגבי שנת 1985 בחודש ינואר 1986. אני חרשתי בפני שלטונות מס הכנסה ובקשתי. זה לא רק גורם לבעיות במשק, אלא גם מכניס את הכנסת ללחץ. איננו יכולים לדון בעניין זה בכבוד ראש. אנחנו צריכים לגמור זאת תוך זמן קצר, בעוד שבנציבות או במינהל ההכנסות יש לשם זמן. זה לוקח אצלם חודשים, בין אם זה מוצדק ובין אם לא. אומרים לנו שאנחנו נגמור מהר-מהר. אפילו מבחינת הליכי חקיקה ויחס לכנסת, הדבר לא מוצדק.

ד. תיכון: אתה חושב שהדיון בוועדת המשנה שלך לא היה ממצה?

ח. רמון: הוא היה ממצה במידה המכסאמלית האפשרית. העניין היה תחת לחץ. צריך היה לשמור בישיבות יום-יום, פחות חברים

ימרו להשתתף בישיבות. אני חשוכ שהדבר הזה איננו בסדר. לו הישיבות היו מתקיימות פעם בשבוע, יותר סביר שחברים נוספים היו משתתפים והדברים היו מסודרים יותר טוב.

אני מבקש, אם אין אילו וצעים מיוחדים, שלא יהיו חוקי מס רטרואקטיביים. לעניין זה אין שום הצדקה יותר. לא היתה השנה, וודאי לא בשנה הבאה.

ישגתי בדין עם דבת ועם כור. מפעלי מלל כולם מפסידים כסף. מפעל אורדן, מפעל שמנוהל בצורה יוצאת מן הכלל, שנת 1986 תיגמר לפי תוכנית שלו, בהפסד של 6 מיליון דולר, לפחות.

י. כהן: אם מפסידים, לא צריכים לשלם מס הכנסה.

את הבעיה של אינדקס-דולר אינכם מבינים.
במקרה זה, אם לא הרויח כלום, הוא צריך לשלם.

היו"ר א. שפירא:

לא.

י. רבנוביץ:

מה המצב של מפעל? ההוצאות שלו הן יותר אינדקסיות.
השכר עלה כמעט ב-30%. אין פלחות לדולר. בעת שהוא
מוכר בדולרים, הוא לא יכול לקבל כלום. אם הוא עושה יצוא לארצות-הברית, מצבו
בלל נורא. מאידך, אם אותו מפעל קונה ציוד וקבל הל וואה דולרית, עובדת שנה
והוא עבד ולא הרויח גרוש, הוא יצטודל לשלם מס על ההפרש בין דולר לאינדקס.

היו"ר א. שפירא:

למה? הוא לקח הל וואה דולרית. הדולר לא השתנה.

י. ארידור:

האינדקס עלה. האינדקס עלה באיקס, הוא משלם הפרש 22%.

היו"ר א. שפירא:

על מה? על שווי ציוד?

י. ארידור:

מס הפרש בין רווח שהיה אפס בדולרים ועלית הציוד.

היו"ר א. שפירא:

הוא עדיין יכול לקנות את הציוד במחירו הקודם.

י. ארידור:

לא. היות שהמפעלים מפסידים הרבה כסף, אלה שמפסידים -
זה יגדיל להם את ההפסד. יש חברות שהן בבורסה,
יש חברות שצריכות ללכת לבנקים.

היו"ר א. שפירא:

מזלואם הא נפלציה שווי הציוד יהיה יותר. אבל עדיין
יכולים לקנות אותו ציוד במחיר יותר נמוך.

י. ארידור:

יש היום של הצעות. האחת, שאדם שקנה בדולרים, יקבל את הפחת
בדולרים.

היו"ר א. שפירא:

אדם יכול לומר שהוא לא רוצה להנות מהחוק הזה. האופציה
הזו קיימת.

י. ארידור:

בצורה מאד מצומצמת.

י. רבנוביץ:

מדוע אי אפשר לומר שלא רוצים את החוק?

י. ארידור:

לא ישלמו מס.

י. רבנוביץ:

התקשתי עם עוזי שטינברג. הוא אמר לי שאני יכול לומר,
שאם הדבר הזה לא יתוקן, הוא לא היה רוצה שקראו את
החוק על שמו, שזה עוול משווע.

היו"ר א. שפירא:

אני הזמנתי את עוזי שטינברג לבוא כדי שאסביר לו מדוע
הוא לא צודק.

י. רבנוביץ:

אני אזמין אותו עכשיו לישיבה.

היו"ר א. שפירא:

אני הזדמנתי וביקשתי גם משטינברג וגם מדב ספיר שנשב
ואני אסביר להם את הטעות שלהם. אף אחד מהם לא בא.

י. רבנוביץ:

לענין איחור בנושא החקיקה, אני חושב שחבר-הכנסת רמון
צודק. זה לא בסדר, ונשתדל להבא שהנושאים האלה יהיו יותר מסודרים ובזמן.

אני מבקש להתיחס לעצם הצורך בחוק, למרות שהאינפלציה בירידה. השאלה באיזו רמה של אינפלציה לא צריך לתת הגנה על ההון ובאיזו רמה צריך לתת. אלו היינו היום בלי חוק אינפלציה, וזו היתה רמת האינפלציה, לא היינו מציעים חוק חדש של מיסוי כזה, ברמת אינפלציה כזו. הבעיה היא, שארבע שנים אנחנו כבר נמצאים בתוך חוקי אינפלציה. אם נפסיק השנה את החקו למיסוי הנאי אינפלציה, וחלילה נצטרך לחזור לכך, הוראות המעבר, לצאת מהחוק ולחזור לחוק, פי כמה יותר מסובכות וקשות מאשר להשאר עוד שנה-שנתיים עם החוק הזה, ולהוכיח שיש אמנם יציבות ורמת אינפלציה נמוכה.

מדברים על פקודת מס הכנסה, ושולם שוכחים כמה היא עצמה מסוּך וקשה. סעיף 19 בפקודה נועד לתת תשובה לנושא האינפלציה, זהו הרבה יותר דרקוני.

ז. ארידור: זה הסעיף שהמציא בן-שחר, והיה שותף לזה פרופ' ברונו הנגיד המהולל. הוא סילף אתמול בטלוויזיה בקשר לדו"ח בייסקי, לגבי מה שאמרה הועדה על הדרג המדיני. הוא קרא את הדו"ח כ, שאני יכול להאשים אותו בכזב בודעין. אני לא חושב שברונו לא הבין. אם אדם ידע איזו תכנית להעתיק, אז יש לו הבה טובה מאד. ועדת בייסקי אמרה על סעיף 19, שהיה אחד הגורמים שעודדו את ויסות המניות. סעיף זה התקבל בעקבות הצעת בן-שחר וברונו ותוקף ב-1981. רק שנדע מה הקשר של ברונו לוויסות המניות.

ז. רבינוביץ: סעיף 19 במתכונתו הנוכחית, לא הופעל אף פעם. הוא היה צריך להיות מופעל בפעם ראשונה ב-1982, ואז נכנס חוק למיסוי הנאי אינפלציה. אם נחזור לסעיף 19, נגרום עוול לנישומים שלא יקבלו הכרה מתאימה על ההון, ומצד שני יוכר על כל הנכסים שפופים לחוק המיסוי.

לכך אנחנו בדעה שצריך להמשיך בחוק הזה. אין לנו שום הנאה מיוחדת מקיום חוק כזה, אבל אנחנו חושבים שהוא מחוייב המציאות. טוב שהיה חוק מסודר, גם אם לא יופעל.

לגבי הפחת, אנחנו מציעים הצעה בנושא הפחת, הצעה חדשה. חבר-הכנסת רמון בקש שנביא את ההצעה.

ד. תיכון: המשלחות יודעות על שיעורי הפחת החדשים?

ז. רבינוביץ: לא.

ד. תיכון: אני מבקש להביא לידיעתם.

ז. רבינוביץ: לגבי הפחת גיבשנו הצעה, שאנחנו מציעים אותה פה בפעם ראשונה. בתקנות הקודמות היו שתי צורות פחת לתעשייה. האחת, באנפים כמו טכסטיל, תבשה, מזון וכו', שם, בעבודה של משמח אחת היה פחת של 15%; בשתי משמרות - 18%, בשלוש משמרות - 22%. צילוד תעשייתי בענפים אחרים, במשמח אחת - 10%, שתי משמרות - 12%, שלוש משמרות - 15%.

אנחנו מציעים לאחד את כל הענפים וכל התעשייה, שיקבלו את שיעורי הפחת הגבוהים יותר, 15-18-22 אחוזים.

אנחנו מציעים לאחד את השיעורים כלפי מעלה. אבל בנוסף לכך אנחנו מציעים מסלול חליפני. אנחנו אומרים שתעשיין יכול לבחור לו לגבי צילוד שנרכש משנת המס 1986 בשיטת היתרה הנוחמת. הוא יכול לבחור שיעור מס אחדים מהיתרה.

בתחלה היו מקבל על 100%, אחר כך על 70% ואחר כך על 50%. תמיד מהיתרה הפותחת. זו שיטת חלופית. בשנה הראשונה, במשמת אחת - 20% (הכל צמוד לאינדקס), שתי משמרות - 24%; שלוש משמרות - 30%. כך הכל הציוד יופת תוך אותו מספר שנים. אלא שבשנה הראשונה הוא יקבל יותר ובשנה האחרונה יפחות.

זה עונה פחות או יותר על הבעיה של השקעות בציוד. מימון קניית הציוד הוא בדרך כלל בהלוואות, והפתח פחות או יותר נותן אפשרות להחזיר את ההלוואה. בשנה ראשונה אם אתה מקבל 30%, זה יותר מאשר ביקשו מאתנו. זה מקדים את השנה לשנה שבה רוכשים את הציוד. הברירה הזו תחול רק על ציוד שנרכש משנת 1985 ואילך, רק ציוד חדש.

את כולם ינחנו מציעים להעביר לאחוזים הגבוהים יותר של 15-18-22. לגבי ציוד פותחת.

היתה בעיה של ציוד שמשיש בו מלון, שקיבלו 10%, ועכשיו אנחנו מציעים 15%.

תהיה מוכן להפעיל פחת לבתי מלון רטרואקטיבית מ-1985? ד. תיכון:

לא. כל ההצעה לנו לגבי פחת היא מ-1986. י. רבינוביץ:

אם הועדה תפעיל את הסעיף הזה רטרואקטיבית מ-1985, כדי לעשות צדק? אם ינחנו יונסים אותך בענין זה, תקבל ד. תיכון:

זאת ברצונך?

מאד לא ברצון. אנחנו מחמירים בנושא זה בנושא האוטובוסים י. רבינוביץ:

ושם יש התאמה של 30%-35%, ואנחנו חושבים שזה יותר מדי. אנחנו מציעים לתת להם כמ למשאיות, 20% בשנה.

משאיות נמכרות ואוטובוסים לא נמכרים. ש. עמר:

על פי טבלה שעשינו עכשיו, מה שמציע הנציג הוא כי: היו"ר א. ש. ירא:

מה שהיה בקו ישר עד עכשיו, יוצא שבשש שנים מגיע ל-100% פחת, ומה שאז מציע עכשיו מבוא אותו ל-79% באותה תקופה.

זה אותו דבר. בתצעה של קו פחת זה 1-7 שנים. בשנה י. רבינוביץ:

ואחרונה כל היתרה של הציוד מופחתת. בכל מקרה, באותו פרק זמן.

פה יוצא שבסוף אתה נותן שני שלישים ומגיעים ל-100%, ולפי היו"ר א. ש. ירא:

זה תתן בסוף 21%.

אבל אני מקדים לו ומאחר לו. י. רבינוביץ:

בשנה הראשונה כאשר אתם קונה ציוד, הוא יותר רעב לפחת. היו"ר א. ש. ירא:

אני נותן לו 20% במקום 15%. בשנתים הראשונות הוא י. רבינוביץ:

מקבל יותר. לאחכ מכן זה יורד. להערכתנו, ההקלה פחות הפסד המס בגין זה יהיה 41 מיליון דולר. וזאת בהערכת תגיע ל-41 מיליון דולר. של קניית ציוד כמו ב-1985.

י. ארידור:
מנין אתם לוקחים את הכיסוי? בוועדה, בכל פעם שיש הצעה למס חדש ומישהו מתנגד, היושב-ראש שואל: אם לא תאשר את המס, מאיפה תיקח את הכסף?

י. רבינוביץ: כל החוק הוא הקלות.

י. ארידור: מאיפה תיקח את הכסף?

הי"ר א. שפירא: אם הוא לא יתן הקלות לא יקנו ציוד ולא ירחיבו. כאשר אדם קונה ציוד, הוא מליצר ומרויח.

י. ארידור: זה אמור לגבי המשק כולו. למה לא נותנים את התשובה הזו לכל המקומים האחרים?

הי"ר א. שפירא: אני מבטיח לך שאין לך מה לדאוג. אנשים לא קונים ציוד.

י. רבינוביץ: הנושא האחרון שנשאר פתוח הוא השוואת דולר לעומת אינדקס.

י. ארידור: או שהמערס נכונה, ואז זה צריך להיות לגבי כל המערס, או שהמערס לא נכונה, ואז צריך לזרוק את החוק כולו.

ד. תיכון: אני מבקש את ההצבעה הסופית על החוק הזה לקיים רק לאחר שנסיים את ענין הפחת. זה חלק בלתי-נפרד.

ח. רמון: לא צריך לעכב זאת. אנהנו עובדים אתם בהכנה.

י. רבינוביץ: אני מבקש להסביר בשקף את הענין העקרוני בנושא החלואות בדולרים שבתן ממומן ציוד וצורת המיסוי. קודם אסביר שאין בעיה, ואחר כך אסביר את הענין העקרוני. לפניכם שקף של אשראי מקומי שקיבלו בבנקים ישראלים. אשראי בדולרים עם ריבית. בדקנו לפי נתוני בנק ישראל, ומסתבר שלאורך כל השנה, למעט נקודה אחת, התצמדה לדולר פלוס הריבית על הדולר באשראי מקומי, לאורך כל תקופה הריבית הדולרית היתה גבוהה מהמדד.

מהגרף ניתן לראות שבשום מקרא באשראי דולרי לא יווצר חיוב במס אלא ייגתס חסכון במס.

אותן דבר אשראי מקומי. בתקופת הקפאת הדולר, וריבית הדולרית עד תום השנה, עלתה על המדד.

א. שלום: בזונית היתה בעיה. ההקפאה היתה ב-1 ביולי.

י. רבינוביץ: זה על בסיס דולר מוקפא. זה אחרי העליה הגדולה.

ס. אלחנני: הבסיס הוא 1500? ריבית של 50% דולרית?

י. רבינוביץ: היה 30%. זה דולר פלוס ריבית על הדולר.

ס. אלחנני: אבל לא היה שינוי שער הליפין. זה כולל את ה-18%.

י. רבינוביץ: זה לפני ההקפאה. מה שמגיע ביוני עדיין איננו באותו מס.

בכל מקרה, שלקחו הלוואה דולרית במערס הבנקאות הישראלית, גם כל השנה וגם בתקופת ההקפאה, לא נגרם שום מיסוי כתוצאה מזה שלקחו הלוואות דולריות.

א. שלום:
אתה לוקח בסיס של יוני. במקרה זה אתוצודק. אבל
הבסיס צריך להיות של יולי. הדולר ותחיל להיו- מוקפא
ב-1 ביולי. היה הפרש של 20%.

ס. אלחנני:
המדד של יולי היה פיצוי.

י. רבינוביץ:
לגבי קווי אשראי בחוץ לארץ, כפי שנמסר לנו
גם על ידי לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים וגם
לשכות המסחר, כל אשראי נקלח במטבע מקומי. המקום היחיד שלא היה פחות, זה
בארצות הברית, כל שם זה דולרים. במקומות אחרים אין בעיה. אנחנו מתמקדים עכשיו
בקווי אשראי בארצות הברית. בדקנו וקיבלנו אינפורמציה שהריבית בקווי אשראי
מארצות הברית היתה 12.25% לשנה, פלוס 2.25% עמלה. חישבנו זאת כריבית, ויתכן
שלאורך זמן יש פער. מדד המחירים עלה בשנה כולה ב-117 והוא 110%, יש
פער של 7% בקווי אשראי מארצות הברית. 7% אלה מפוצים בחלקם כאשר הציוד מתחיל לפעול
במהלך השנה. הם מקבלים פתח צמוד, ואז כבר צומצם....

י. אידור:
אדם לא יכול לבוא בטענות למה הוא שלם ריבית נמוכה
יותר. אם הקונספציה של החוק, שצריכה להיות התאמה
למדד, אפשר לקבל אותה ואפשר לדחות אותה. אם מקבלים אותה, לא יכולים לטעון
על כך שמשלמים פחות מס הכנסה.

י. רבינוביץ:
אילו היו עושים פחות, הוא היה משלם יותר. הוא מבקש פיצוי
על זה שלא עשו פחות, שבו היה משלם יותר. הוא מבקש
פיצוי על זה שלא נגרם לו נזק. הוא הרויח מזה שלא עשו פחות, ועכשיו הוא רוצה פיצוי
על כך שלא הפסיד.

עכשיו אני רוצה להסביר את הצד העקרוני. לקח אדם
הלוואה מזאריך מסוים.. המדד מביא אותה לנקודה. שאתם רואים בשקף. בדולרים
זה מגיע לנקודה יותר נמוכה. הוא משלם פחות ממה שהוא לקח. הוא עשה עיסקה מוצלחת
ומס הכנסה ממצה עיסקה מוצלחת. בקטע הזה הרווח ברור. אדם לקח אלף שקל חדש
הלוואה. לכאורה, כדי שישאר באפס, הוא צריך להחזיר אלף שקל. הוא קיבל הלוואה
דולרית, והוא יחזיר רק 800 שקל חדש בסוף התקופה. הקטע של 200 שקל זה רווח, ועל זה
אנחנו ממסים. הפרויקט טען שזה רווח הון ואנחנו אומרים שזה רווח רגיל וההבדל הוא 2%.

א. וינשטיין:
יש לי תצעה מעשית. כל מה שתקבל כסיכום בוועדת
המשנה, נקבל.

ח. רמון:
אני לא מסכים שהחוק יהיה בלתי-מוגבל. גם אם נסכים
ל-1986, החברה יידעו שהם צריכים להתחיל לעבוד על
רידה מהעניין. אפילו באופן אנושי זה חשוב.

י. רבינוביץ:
אין בעיה לרוח מהעניין. הבעיה היא לחזור.

ח. רמון:
אתה צריך לתקן את סעיף 19.

ס. אלחנני:
גם חוק המיסוי העיקרי היה לשלוש שנים.

ע. סולודר:
משקיבלנו את חוק המיסוי מנאי אינפלציה; אמרו שזה
בא כדי לסתום שנה, ועד שיעשו רפורמה בכל המיסוי. בנתיים
המצב השתנה. אבל אין לנו עדיין בטחונות. יחד עם זאת אנחנו שומעים כל הזמן ביקורת
על שיטת המיסוי שלנו. יש מי שאומר שבכלל מיסוי היצור והיצוא מעוות. מתי תיגשו
לוציע רפורמה יסודית בחוק הזה?

י. רבילוביץ:

אנחנו נביא הצעת תיקון לסעיף 19. אני מקווה שתאשרו שב-1986 תסתיים בדצמבר. אנחנו נכנס שוב ללחצי זמן ושוב תהיה תחילה רטרואקטיבית. אנחנו נבדוק מחדש את סעיף 19 ונציע תיקון.

י. ארידור:

אני רוצה להציע שילוב. נניח שאנחנו מציעים שהחוק זה יהיה לשנה, אולם השר, באישור ועדת הכספים רשאי להאריך לשנה נוספת, וזאת כדי לתת סימון שהעניין הולך לתגמר.

א. שלום:

למה אתם מדברים על דצמבר ולא על מרס?

י. רבילוביץ:

מדובר על כל המשק.

א. וינשטיין:

מאחר ששנת המס תתחיל ב-1 בינואר 1987, ואנחנו בפגרא, אז נדבר על 1987.

י. רבילוביץ:

אין לי תענוג מיוחד לעסוק בחוק כזה. אם תהיה אי נפלציה נמוכה...

ח. רמון:

אני מבקש שתכנסו ללחץ. אני מציע שלא תתקשו. זה גם איתות לציבור. אם לא יעשו שנת מס מתואמת, זה יהיה עד

31 בדצמבר.

י. רבילוביץ:

אם יש אי נפלציה נמוכה, אין לנו עניין בחוק הזה. אני מודיע שאנחנו נכנסים לבדיקה של סעיף 19.

ח. רמון:

זה לא מספיק. אני לא רוצה שתכנסו לבדיקה אלא שתסלימו, ובעיקר שתבואו בחודש אוקטובר את סעיף 19 מתוקן. אתה יודע

מה היה בשנה שעברה.

י. רבילוביץ:

אתה מכניס אותנו לסד שלא נוכל להתגבר עליו.

א. צרפתי:

זה יגרום לחקיקה רטרואקטיבית.

י. רבילוביץ:

יש לנו ישנת מס אחידה, ותיקון 69.

א. וינשטיין:

כשיש חוק כל כך מורכב, לא מספיק שדנים וגומרים. כמוכן שצריך להעביר אותו לשדה, להכשיר את הפקידים ולאמן אותם. אנחנו יודעים שאנשים באים למשרדי המס ואומרים להם: עזבו את הדין וחשבון, תנו עוד 30% ונגמור. אם אנחנו מאשרים עכשיו הצעת חוק, עד שיאמנו את הפקידים, אנחנו מכניסים את מס הכנסה לסד שעד אויטובר הוא יצטרך לאמן את האנשים לקראת שנת 1987. אנחנו לא רוצים חקיקה רטרואקטיבית. אני מציע שנאשר זאת ל-1987. אננו יכולים שלא להתחשב בבטיחה אדמיניסטרטיבית בהעברת החוק לשדה עד אחרון הוראות הנוהל. זו עבודה רבה. אנחנו נותנים להם עד ינואר 1987 ואחר כך נצטרך לחוקק רטרואקטיבית. הצעתי לאשר את החוק עד 31 בדצמבר 1987.

י. קהן:

אנחנו יצאנו מתוך הנחה שאנחנו מסלימים בזה ועוברים לטפל בסעיף 19. זה היה סוד כל העניין. אם זה איננו,

צורך לחשוב על כל החוק.

י. רבילוביץ:

כל ההקלות היו כחשבנו שיש חוק קבע ולכן אמרנו שאנחנו חייבים לחוקק חוק הגון.

א. צרפתי:

אם לא נהיה מצויינים עם חוק לשנה הקרובה, הציבור חייב לתכנן את מהלכיו. אם הוא יתחיל את שנת המס החדשה בחוק, ולא יידע מה מתוכו, זה יוצר בעיות.

י. ארידור:

הצעת, ואני חשוב שזה גם הגון וגם אטטי וצריך
למצוא לכך את הנוסח המשפטי, שהחוק יוארך לשנה אחת,
אבל השר יכול להחליט-, באישור ועדת הכספים של הכנסת, להאריך אותו לעוד שנה. זה
נותן אינדיקציה לכיוון. אם מסמכים את הממשלה ולא את השר, זה מצריך אישור כנסת.
אם השר מוסמך, זה מצריך אישור ועדת הכספים. אני לא אומר שהוא רשאי לעשות איזשהו
שינוי. לשינויים, צריך להגיש הצעת חוק.

י. מצא:

אני מצטרף להצעתך.

י. רבינוביץ:

אני מציע שיאמר שהוא רשאי להאריך את החוק, בלי לומר שנה.

י. ארידור:

אני מציע שנה, לא כמו שאתה אומר.

החלט סגנית חבר-הכנסת ארידור

י. רבינוביץ:

נקודה אחת בה לא סיכמנו זה סעיף 4 וסעיף 5, תיאום הכנסה
של מלאי ותיאום מקדמות מלקוחות ומקדמות לספקים. ביקשנו
שזה לא יחול ב-1985, כי זה הרבה עבודה ולא יביא כסף. אנחנו מציעים שבכל מקרה, סעיפים
אלא לא יחולו אם האינפלציה בחמישה החודשים האחרונים של השנה, של שנת המס, תהיה
נמוכה מ-15%. וזה קבע. הרוב המכריע של הנישומים יוצאים מתוך זה.

י. כהן:

היה מוסכם ש-1985 יוצא.

ת. רמון:

איננו יכולים לעשות זאת בלי שנשמע את המשלחות של האנשים
שעומדים להיפגע. אנשים יודעים שנתקבלה חתביעה שלהם. יכול
להיות שבגלל העובדה שקיבלו אותה, הם וויתרו על בקשות אחרות. לכן איננו יכולים לעשות
זאת עכשיו. אני לא רוצה להכנס לגופו של ענין. אי-אפשר לסיים זאת בלי שהדבר יעבור
לציבור.

י. רבינוביץ:

אני מקבל את דבריך.

החלט שסעיפים 4 ו-5 לא יחולו בשנת המס 1985

א. וינשטיין:

בסעיף 27 להצעת החוק, לאחר המלים: "הוראות פסקה זו
לא יחולו על הוצאות פחת" אני מציע להוסיף "למעט
פחת שנשאר בזמנו בשל נכס ששכר הנישום ולא.... הכנסתו המחוייבת."

י. רבינוביץ:

קיבלנו זאת.

י. כהן:

מה בקשר לסעיפים 31 בהצעה הכחולה?

א. צרפתי:

סעיפים 8, 9, 10, 27 ב-1986.

י. רבינוביץ:

אלה דברים שאנחנו הצענו ל-1985 והכנסת לא קיבלה.
אנחנו נהגשנו הסתייגות.

י. כהן:

בכחול הופיע סעיף 27.7.

י. רבינוביץ:

אנחנו מסכימים.

ת. רמון:

משיכות תכונן המס - הם באו לממשלה והממשלה אמרה שלא מסכימים.
אני אמותי להם שאני לא מסכים למה שהממשלה מסכימה, ואני
רוצה שהיה ב-1985, והם הסכימו.

החלט שסעיף 27.7 יחול בשנת מס 1985

הי"ר א. שפירא:
הנציב רוצה להציע עוד כמה תיקונים, ואחר כך נצביע על החוק. היות שהזמנתי את מר עוזי שטינברג, יהיה ליכוח בינו לבין הנציב בענין אינדקס-דולר. אם בעקבות הופעתו של מר שטינברג תידרש רביזיה, נעשה זאת.

א. דמביץ:
ועדת המשנה וכל מי שעבד אתה עשו עבודה גדולה ויפה והביאו לוועדה נוסח משולב של חוק מס הכנסה, תאומים בשל אינפלציה, כפי שהוא צריך להראות. מה שמונח לפני הוועדה איננו החוק המתקן אלא רק איך הוא יראה אחרי שתוקן. עכשיו חילבם המשפטנים לערוך מחדש את החוק המתוקן, שידמה יותר למה שיש בחובת החולה. את ההצבעה הסופית על החוק המתקן מן הראוי לערוך כאשר החוק המתקן על נוסחו המשלב יהיה מונח לפני הוועדה. אני חושב שהוועדה תצטוק להצביע אז על הנוסח שיהיה מונח לפנייה. אני מבקש הוועדה תדע שיובא לפנייה נוסח סופי.

י. רבינוביץ:
לגבי התקנות הדולריות, מי שרצה את התקנות הדולריות היה צריך לבחור תוך חדש מיום הפירסום. מאחר שרק עכשיו מאשרים את החוק, אנחנו מסמלים להארסת המועד.

לגבי סעיף י' 3 לפקודה, אמרנו שמי שמנהל חשבונות, זה יחול עליו, גם אם הוא מנהל בתנדבות. אנחנו מציעים שהדבר יהיה אמור רק לגבי מי שחייב בהנהלת חשבונות. זו הליכה לקראת המצב הקיים. אלה תיקונים נוספים שלא מופיעים בנוסח הלבן.

נושא נוסף שאנחנו מבקשים בו תיקון זה שטרי הון ואגרות חוב והון אם יש להם רק ריבית של 30%. זה היה באינפלציה גבוהה והיום יכול להיות שבהלוואה רגילה פלוס 30%, יכול להיות שנגרם נזק. אנחנו מציעים או 30% או מדד.

החלט לקבל את התיקונים הנ"ל

החלט לקבל את חוק מס הכנסה (תאומים בשל אינפלציה), תשמ"ה-1985, עם התיקונים שלעיל.

ס. אלחנני: יש הסתייגויות של חברי כנסת מסיעת חד"ש.

החלט לאפשר לחברי כנסת מסיעת חד"ש להסתייג

הי"ר א. שפירא:
ישנו נושא של התחשבות בדולרים, וביקשנו ממר שטינברג לבוא לכאן. הבעיה היא אינדקס מול דולר. צלצלתי אליו, מר שטינברג, היות שאתה הית מחבר החוק. פניתי אליו בשאלה, מה יהיה אם נשאר הבעיה של אינדקס-דולר, ואמרת לי שהענין חמור. ולא הית רוצה שהחוק ייקרא על שמך אם זה נשאר. בקשתי שתבוא ונשמע את שנינו ואנחנו תוועדת הכספים נשתכנע אם יש בעיה או אין בעיה.

אני מבקש ממר רבינוביץ שיסביר שוב, הנוכחותו של מר שטינברג את ההסבר שנתן לנו בלוית השקף.

י. רבינוביץ:
הנושא הזה הועלה על ידי מספר גופים, בין היתר על ידי מר דב ספיר ויגאל ארנון. דיברתי עם מר ספיר ועם מר שטינברג וניסיתי להסביר שאין בעיה, ולא הסתייע הדבר בידינו ועד עכשיו לא נפגשנו בענין זה. בעקרון הטענה לו צודקת, אבל אני אציג קודם את המספרים. (מציג שקף) הנתונים בשקף הם נתוני בנק ישראל.

מי שמימן רכישת ציוד בהלוואה דולרית ממקורות אשראי
ישראליים מקומיים, לאורך כל שנת 1985 מקבל הכרה בריבית ראלית מעבר לשיערוך
הציווד. במימון רכישת ציוד ממקורות ישראליים לא קיימת גניה של חיוב במס סתוצאה
מק שהציווד משוער.

באשראי מחוץ לארץ, אשראי כזה ניתן תמיד במטבע מקומי.
כל הציווד שמובא לארץ ממקורות שאינם דולריים, אין אתו בעיות. יש בעיה רק לגבי קווי
אשרי למימון ציווד מארצות-הברית. השקף מראה שקווי אשראי מארצות הברית, דולר פלוס
ריבית, לפי נתונים שקיבלנו מלשכת התיאום, מול המדד, סך הכל ההפרש הוא בין 117
ל-110. לכאורה יש פער קטן יחסית, וציווד שהובא בשנת המס מקבל פיצוי חלקי דרך הפחת,
וזה צמוד, ואם הציווד הופעל כבר המשך השנה, הוא מקבל פיצוי חלקי וזה סותם
את הפער חלקו או כולו. גם בתקופתהקפאה ההפרשה נמוך ביותר.

המסקנה היא שאין שום בעיה לגבי קווי אשראי לישראל
ובחוץ לארץ, למעט ארצות-הברית.

לענין העקרוני, לכאורה, ההעלאה במדד הביאה אתה את
המדד לגובה מסויים, בעוד שהדולר לגובה אחר. נוצר רווח מעיסקה מימונית, וזה במס
למיסוי. אם אתם לקח הלוואה של אלף שקלים בדולרים, הוא מחזיר רק 800, ואין ספק שזה
נושא למיסוי. גם אם היתה בעיה, אנחנו חושבים שצריך למסות זאת. אנחנו טוענים שאין
בעיה.

ע. שטיינברג:
קודם כל אני רוצה לומר מדוע בכלל נגענו בשאלה.
שלושה חברים של הוועדה, אנחנו גזרנו על עצמנו שתיקה
מוחלטת בכל הנוגע למה שעשו עם ההמלצות ואיך בוצעו הדברים שהמלצנו. אני חשוב שחברי
הוועדה ערים לעובדה שלא שבענו נחת מהרבה דברים שקרו. אולי זה צריך ללמד אנשים לא לקבל
שום תפקיד ציבורי ולנסות להתרחק מהענין. אני כאיש המלווה את המסים הרבה זמן,
אני עצוב מאד ממה שקורה במיסוי ומהדרך שהולכים בה. אבל החלטנו לא להגיד יותר מלה.

אנחנו לא יזמנו שום דבר. ישבנו מלשם רואי חשבון
ויושב-ראש הוועדה היה עורך באותה ישיבה. אם לא הגבנו על הדרך שבה המדינה הוציאה
מל דמות על יסוד הוראת שעה, לא היינו צריכים כבר לעשות שום דבר. המדינה שינתה
את החוק ושלחה לכל א זרח הבייתה הודעה שזה לפי חוק שטיינברג, בעוד שבין מה שנכתב
שם לבין החוק שנקרא חוק שטיינברג, הקשר רופף ביותר. שתקנו ועזבנו זאת.

דיברנו עם הממונה על הכנסות המדינה ואמרנו: היתק?
הוא אמר: אתה רוצה להכניש את הדבר? גם בענין זה לא היינו נוגעים. זה שיבוש כל כך
חמור. אלא מאי? האם אנחנו קבלנים של מישהו? ביקשו את דעתנו - אמרנו. לא מקבלים
אותה ועושים ההיפך. יהיה כך.

היושב-ראש של הוועדה היה באותו דיון, ושם כל אחד דיבר,
והוא אמר: תעלו זאת על הכתב ותאמרו מה שאדם אומרם עכשיו.

בכל הכבוד, אנחנו חולקים על דעתו של נציב מס הכנסה
ועוזריו בצד העקרוני, אני לא חושב שנפתור פה את חילוקי הדעות העקרוניים.
אנחנו חולקים על כך בצורה חמורה מאד, אבל בהחלט אפשר להצדיק גם את העמדה העקרונית
שנציב מס הכנסה מציג, אבל הצד העובדתי אותו אני שומע היטב, ושמעתי אותו עקיפין
גם מחבר ועדת המשנה, על כך אני בוודאי חולק. ההשוואה נעשתה על ידי לקיחת אינדקס
ללא ריבית ודולר עם ריבית. למה?

תארו לכם חברה אחת שאין לה דבר זולת מימון שקלי. במימון שקלי זה היא מקבלת את ההוצאה והריבית, ועל ידי כך מקבלת הגנה פני שישנה. ואילו כשמדובר בדולר, אתה עושה את ההפך. אתה אומר: ריבית לא מגיעה לך.

אבל נקודה שניה חמורה יותר. לנציב אין כאלו בעיה, כי בשוק המקומי אין בעיה. זה אבסורד. ברכישת ציוד בישראל יש שלושה מקורות עקריים: או הלוואות מסובסדות, או קווי אשראי או הלוואות לזמן ארוך דולריות. מיעוט זה בשוק החופשי. ביקשנו ניתוח מהבנק, והם אמרו שזה פחות מ-10%.

לפי אותו ניתוח שקיבלנו מאחד הבנקים, אמרו לי שאשראי של כל שלוש המקורות, היקר ביותר ביניהם לא עולה על 13% באותה שנה במשקל, וריבית שקלית ראלית עלתה על 13%, וודאי לא נפלה. 13% על דולר. דולר פלוס 13%. ה-30% הוא מיעוט, ומיעוט במשק.

אנשים שצריכים לממן ציוד, לא מתרוצצים בשוק השחור, אלא לוקחים הלוואה לקניית הציוד.

אני מצטער על כל הדיון, אבל לא יכולתי לסרב ולא לבוא. לוועדת המשנה הוזמנתי. הילתי חולה ולא באתי. אינני רוצה להפוך זאת לויכוח בינינו ובין המנגנון.

פלוני אין לו שום דבר. יש לו 100 שקל ו-400 שקל הלוואה. הלוואה היא בדולרים. תשימו מול זה ציוד ותעשו חשבון. יהיה לו 400 שקל תיסוף שיהיה על בסיס אינרס, ודולרים שיקבל כהוצאה. אומרים שהוא יקבל את הריבית כהוצאה. מה זה שיך לעמך?

אני מבטיחם שנציב מס הכנסה ועוזריו לא יוכלו לממש את החוק הזה בעשרות, ויתכן שבמאות, מקומים. הוצאות במקומים קונקרטיים שהוזכרו, הן כל כך קטלניות מבחינת תשלום מס, שירוצו לנציב מס הכנסה וישאלו מה עושים עם זה. יש מקומים ששום הון שיש לגופים האלה לא יספיק כדי לשלם את המס הזה.

עם כל הכבוד לויכוח העקרוני, נעזוב אותו. ב-1985 היתה רק בעיה של מלאי וציוד שיצר תשלום מ במו אתה. לזה התווסף במשך תשעה חדשים של הקפאת הדולר דבר נוסף. התווספה בעיה, שאם אתה מממן ציוד בהלוואה דולרית, זה מה שנגרם לך.

ח. רמון: תראה לי דוגמא צועקת לשמים.

ז. רבינוביץ: גם אנחנו ביקשנו ולא קיבלנו.

ע. שטינברג: אני לא מוסך להביא. אם תרצה, תדחה את ההמשך, אני אבקש משנים-שלושה גופים הסבמה לך, ואביא לך.

ח. רמון: אני מאמין שמה שאתה אומר הוא אמיתי. תן לי דוגמא של חברה ותסביר מה קרה לה ולמה זה מגיע ולמה.

ז. ארידור: מה שנאמר הוא, שאם הקונספציה של כל החוק של התאמה למדד היא נכונה, הרי שהיא נכונה. אם לאו - צריך לבטל את הקונספציה. זה שלקח הלוואה דולרית, הוא אומר, מבחינת התאמה למדד אין לו ערעור. הטענה שלו היא, שבמשך השנה מאז יולי לא היה פחות. אם היה פחות, הוא היה סובל. עכשיו הוא מבקש פיצוי על ידי הסדר מסוים על כך שלא היה פחות מאז יולי. כל הטענה שלו היא לא כללית אלא למה לא היה פחות וזה גם לו נזק.

ה. רמון:

אם היה פירות בלי מס, היה לו נזק של 100%.

ע. שטינברג:

אנחנו דוחבנו את היריעה מזכיר. הבעיה משולמת בהקפאת מחירים. תאר שהיה פירות של 30%, ואז תהיה לו רק הוצאה.

לא תהיה לו הכנסה.

י. ארידור:

מי אומר? הבעיה היא כזו: אם אתה אומר שהמדיניות תכלית נכונה או לא, זו שאלה אחרת. יש כאלה שסובלים מהמדיניות הזו ויש כאלה שלא. זו בעיה אחרת שאינה קשורה למסים. אם המדיניות תכלית לא בסדר, צריך לתקן אותה. אבל מה זה קשור לשאלה של שני מדדים ומסים?

אם לא מאשרים לו העלאת מחירים, שיפנה לוועדת המעקב פירות שהיה מאפשר העלאת מחירים כוללת, לא היה אפקטיבי. פירות אפקטיבי, הגדחת לא צריך להרשות העלאת מחירים כוללת.

ע. שטינברג:

איש לא היה מעלה בעיה של שני סוגי הצמדה, אם היה חושב שמדובר ב-3%-2%. אבל כמות, במרוצת הזמן הופסד לאיכות. תשעה חודשים יש מה שיש. אתה אומר לאזרח: יש לך 100 שקלים וקנית ציוד. אם זה מהונך, תוריד מההון. כלומר, אתה מפסיד את הלוואה האינדקסית. אם זה בהלוואה - יגיע משלם מס. אתה עושה תיסוף ומשלם מס על בסיס האינדקס. אתה יוצא מהנחה שתציוד שיש לך שווה ערכם אינדקסיים.

י. רבינוביץ:

קונספציה של החוק היא אפס אינפלציה, והוא מנסה להרויח מהאינפלציה.

ע. שטינברג:

אתה אומר שאם היה פירות הוא היה משלם את הפרשי הפירות. אבל אין ספק שמהו היה קורה בצד השני. היום אתה אומר: אני לא נותן לך את הפרשי הפירות, אבל מחייב אותך במס על הפרשי האינדקס.

ה. רמון:

באשר ל-30 במרס עושים פירות והוא בגובה האינפלציה. היה להם יוח טוב או פחות טוב? נאמר, מכליל תדירא, אומר שהוא חשב שבמס היקפי פירות, והוא חזה שהמצב הדולרי ישתפר, ולפי זה הוא נתן תוספות שירה. היה פירות ועכשיו הוא בא לממשלה ואומר: תנו לי כסף, לא היה פירות. זה בדיוק אותו דבר.

ע. שטינברג:

אני מעלה שאלה אחת ויחידה: - אתה מחייב אותי על בסיס אינדקס ונותן לי הוצאה על בסיס הדולר.

י. רבינוביץ:

אנחנו לא נותנים הוצאה על בסיס אינדקס ולא דולר. כל מטרת החוק להביא לאינפלציה אפס. מביאים את הציוד לאינפלציה אפס ומתירים את הוצאה לפי זה.

ע. שטינברג:

צריך לשנות את החוק. צריך לתת ברורה שתהיה להם זכות ברורה בהצמדה דולרית. אמרנו שיש שיבחר, יעבור

להצמדה דולרית.

י. רבינוביץ:

אומרים שההשוואה לא נכונה, משווים מדד בלי ריבית לעומת דולר עם ריבית.

ע. שטינברג:

אתה לא נותן ריבית כהוצאה למי שמקבל הלוואה אינדקסית.

י. רבינוביץ:

אינפלציה אפס. אם שלמת ריבית, אנחנו אומרים שמתר. אתה אומר: לא שלמתי את ההוצאה הזאת, בפועל לא עמדתי בהוצאה הזאת, ואתה מבקש שיתנו לך מה שלא שילמת.

ע. שטינברג:
מה אתה עושה עם אדם שמלמך רק בהלוואה אינדקסית ושילם 150%? אתה לא נותן לו? נותן לו. לצורך ההשוואה מה הריבית הראלית הדולרית? אתה עושה את האינדקס בלי ריבית.

ח. רמון: אתה עושה זאת עם ריבית. האינדקס מביא אותם לבסיס אפס.

הלו"ר א. שפירא: אני מוכרח להגיד סזעשיין, שהודאי שהייתי מקבל את ההצעה שלך, מר שטינברג.

ע. שטינברג: היא לא הצעה שלי.

הלו"ר א. שפירא: את מה שאמר הנציב, גם כן אי-אפשר לבטל. הנציב אמר שזו הצעה שבה רוצים ליהנות משני עולמות.

ע. שטינברג: אחרי שמדינת ישראל מוכנה להטיל מס על חכרות בין אפס ל-61%, אני לא מתפלא על שום דבר. יש קשר חמור מאד בין מה שמתרחש לכל אורך הדרך.

א. וינשטיין: אמרת שמה שאנחנו מקבלים היום, יכול להטיל מפולת על מעורבות של חברות. חבר-הכנסת רמון ביקש דוגמאות. אם באמצע השנה תביא דוגמאות ונראה משהו מעין זה...

ע. שטינברג: אני יכול להמציא לך דו"ח השוואה.

הלו"ר א. שפירא: דווקא משום שכולנו מעריכים אותך, מר שטינברג, ויודעים את כושר הביטוי שלך, חשבתי שמן הראוי שתבוא לכאן כדי לנהל את הוויכוח הזה, כדי שאם מישהו ישאל אותי מדוע לא הזמנתי אותך, אשיב ששמענאןם שמענו. אין ספק שהבנו את העמדה שלך. היום מצביעים על החוק לשנה אחת בלבד, עם אפשרות להארכת תוקפו באשור ועדת הכספים.

ע. שטינברג: לא תהיה הקפאה לאורך ימים.

ח. רמון: בכלל ובכור טוענים שאצלם זה נורא. אני חושב שאני מסכים גם עקרונית עם הנציב. אבל אם המספרים יוכיחו שיש באמת מצב לא סביר, אני חושב שגם הנציבות וגם הועדה, יתערבו בק. לא ניתן לפעל לפעול באופן מטורף כזה שבו לא יספיק לו ההון לתשלום המסים. יש הבדל בין לשבור גם את האנפליציה וגם את המסים, ובין טיפול נקודתי שזועק לשמים. אם הם יזעקו, אנחנו נטפל בזה.

הלו"ר א. שפירא: אם לאחר קבלת החוק, במיוחד בסעיף אינדקס-דולר, יראו שחברה נכנסת לקשיים אמיתיים, אומר הנציב, למרות קבלת החוק יש לו אפשרויות, לעשות דברים.

י. רבזנוביץ: היתה לי שיחה עם מר דבוח ואמחתי לו מה שאמר חבר-הכנסת רמון.

ע. שטינברג: אני מודה לך על ההזמנה.

הלו"ר א. שפירא: קחו בחשבון שהמשק בבעיה. רוב רובם של המפעלים מפסידים כסף.

י. ארידור: כשמפסידים לא משלמים מסים.

בשנה הבאה תיפלו בהכנסות בסכומים סגולה שנצטרך לחוקק חוקים חדשים במסגרת עקפין שאין להם קשר למס

הלו"ר א. שפירא:

הכנסה.

זה נכון.

י. ארידור:

הזכנית הכללית, עם כל הכבוד, במקום לעשות הזרמה על ידי הדפסה, נכנסים לאנשים לכיסים. לא מדפיסים, אבל הוציאו לחברות ולמושבים ולאנשים את הכסף מהכיס. עומדים בתזמוטטות.

הלו"ר א. שפירא:

חבר-הכנסת צבן ביקש רשות להגיש הסתייגויות.

א. קרשנר:

החלט לאפשר לחבר-הכנסת צבן להגיש הסתייגויות

החלט לקבל את חוק מס הכנסה (תיאומים של אנפליציה) תהשמ"ה-1986 סוף לתיקונים לעיל

2 נמנעו בסעיף שנזמק על ידי מר שטינברג.

שימוש ברזרבה להוצאות פיתוח לשנת 1986 - מספר אישור 72/09, פניה לוועדה 57

אני מבקש שחברים בוועדה זהיושב-ראש שלה, שתמכו בהיטל על רכב, ירשמו לפניכם את הכלל שיש

י. ארידור:

הוצאות שאין להן כיסוי.

אני מבקש להעיר הערה עקרונית, שאני חושב שהיא חשובה. אני בעד אישור הסעיף הזה. אבל הולך ומתברר יותר ויותר, שכיסוי חובות של מושבים, של קבוצים, בסופו של דבר לטווח יותר ארוך, יהיה בחלקו על חשבון אותם משקים או אותם ישובים שלמעשה לא הוציאו את הכספים, ונמצאים במצב קשה בלי להוציא את הכסף. במקום לעשות השקעה ולשלם ריבית חריגה ואחר כך לבוא לממשלה ולומר: תכסו לנו את החובות - היו משקים שלא עשו זאת. ולכן הם נמצאים היום במצב קשה, כי הם ניהלו מדיניות נכונה.

ג. שפט:

מצב כזה לא יכול להיות. אני לא רוצה להעלות זאת בשעת הדיון, אבל את הדיון הזה חייבים לעשות. לא יתכן שהכספים האלה יהיו על חשבון תקציבים לישובים שלא הסובנו אבל נמצאים במצב קשה.

י. כהן:

הכסף הזה הוא חלק מההסדר הכולל לסיוע לחישובות מעבר לקו הירוק וגם מתוך הקו הירוק. יש שתי בעיות שאני רוצה שניתן על ידהן את הדעת. אנחנו רוצים שהכסף הזה יגיע כפי שהוא יועד, לסיוע לחידוש היצור בשנה הבאה. לא לכיסוי חובות לבנקים. לא לכיסוי גרעונות של ארגוני הקניות. מדובר על אמצעי יצור למשקים שנקלעו למצב קשה, לחידוש העונה, ולכן זה ניתן כמקדמה.

דבר שני, דיברנו שהבדיקה שנעשית לקביעת קריטריונים, חיעשה בגיבוי האוצר. אנחנו מוכנו חלוקים. הכסף שניתן לרמת הגולן ולבקעת הירדן, ינתן ככל האפשר ישירות ולאגודות, כדי להבטיח את אותה מטרה שדיברתי עליה קודם.

א. וינשטיין:

אני לא כל כך בקיא בתחום החקלאי. מתוך האזנה לרדיו שמעתי שמושבים מלוננים על כך שכספים ממשרד החקלאות ומשרד האוצר, במקום להגיע למשקים, מגיעים לבנקים ולארגוני הקניות. כאשר דנו בנושא המשכנתאות, אמרנו שאיננו רוצים שהכסף יגיע לבנקים ולקבלנים, אלא לדיירים. אני מוכן לאשר את הבקשה עליה דנים, אם הממשלה תבטיח לנו שהכסף הזה הולך לא לארגוני הקניות, לא לארגוני המושבים, גם לא לחקלאים עצמם, אלא ישיר לספקים, כדי שהחומרים אמנם יגיעו.

יכול להיות שהחקלאי חייב כסף לארגוני הקניות.

הי"ר א. שפירא:

הם חייבים הרבה מאד. אני רוצה לשמוע מהאוצר איך הכסף הזה יגיע למטרה, לחידוש העונה הקרובה.

א. וינשטיין:

א. שלום:
אני היחיד מבין חברי הכנסת הנוכחים בשיבה, שהשתתפתי עם נציגי האוצר בשיבה שתקיימה אצל ראש הממשלה, ובה השתתף שר האוצר, שר החקלאות, השר לגאל הורביץ, נציגים בכירים של האוצר, החקלאות ונציגי הבנקים. בשיבה סוּם שחילבת להיות חייבת לא רק לתת כסף, אלא גם תכנית הבראה, הן של הישובים והן של הארגונים למיניהם. היום המושבים חייבים לספקים, למקורות, לדשנים, באמצעות ארגוני הקניות, והארגון יכול לומר שהוא לא משלם למשביר המרכזי עבור יבוא מספוא, ואז המשביר סוגר מידית את האספקה למשק.

אנחנו לחצנו על כך שהכסף יהיה מקדמה עבור חובות כאלה, כי סוגרים להם את המקורות. הכסף הזה בא כמקדמה, כדי לתת אפשרות לאותם משקים שלא יכולים לקבל את ההון החוזר הדרוש לחידוש העונה. זה כסף משולב של הסוכנות היהודית, המחלקה להתישבות ומשרד החקלאות. לחלק מהמשקים מגיע מהסוכנות ולחלק לא מגיע. לחלק אחר מגיע באמצעות הממשלה. מאחר שאני מאד מעריך את איתמר, שמלווה את העניין, והוא נבחר באותו מעמד להיות יושב-ראש הוועדה שתבחן את כל התכנית והחלוקה, אני מציע שהוא יהיה האיש שיהיה מעורב ובסמכותו הכסף יחולק, ואנחנו כוועדת כספים נקבל את הרשימות. במידה שיהיה ערעור, נוכל לעקוב ולומר שאנחנו מקבלים או לא מקבלים. מאחר שגורם הזמן מאד חשוב, אני מציע לאשר זאת ולסמוך את ידינו על איתמר.

ב. שליטא: אני וודאי ארצה לראות את דשילמה ולראות את החלוקה לפני שנצביע.

ד. מצא: לא.

ב. שליטא: להצביע על הסיוע - כן. ברור שישובים לא מקבלים פעמים. מי שמקבל מהסוכנות, לא מקבל פה. אין דין ישוב זה כישוב אחר. יש ישובים שבשום פנים ואופן אסור לתת להם את ארגוני הקניות, שפשטו את הרגל. אסור. יש ארגונים שפשטו את הרגל או שום בדרך לפשיטת רגל. אסור לתת להם. יש מקומות שיצטרכו לסייע להם דרך האגודה החקלאית. יש מקומות שבהם ארגוני הקניות עדיין יצביעים וחזקים והוכיחו את עצמם. יש מקומות שיצטרכו לעשות זאת אולי דרך ספקים. אבל לקבוע מסמרות שכולם יקבלו אותו דבר?

החלט לאשר שימוש ברזרבה להוצאות פיתוח לשנת 1986, מספר אישור 72/09, מספר פניה 57

ג. שפט: ראיתי בעתון שהעניין של 400 מיליון דולר שאישרנו, לא עובד. אני רוצה לדעת מה עם קופת חולים. למה זה לא עובד?

או מה עם סולל בונה?

הי"ר א. שפירא:
פנה אלי חבר הכנסת דן תיכון ואמר שהוא רוצה אולי לעשות רביזיה. קופת חולים עושה דבר חמור מאד. אנחנו אישרנו להם מענק של 25 מיליון דולר. יעידו עלי חברים שעזחתי לקופת חולים להעביר את האישור מהר, כי ראיתי שיש בעיות של תזל חולים וכו'. היה הסכם שמתוך זה בית חולים הדסה יקבל 12 מיליון דולר ישירות מהאוצר ולא דרך קופת חולים. הסכמי זאת והדבר מופיע בפרוטוקול. שר האוצר הקודם, מר מודעי, הודיע לי שכך הוא גמר עם קופת חולים.

אילו קופת חולים היתה הותמת הסס עם הממשלה,
הדסה היתה מקבלת את הכסף. הדסה הודיעה לי שרם הולכים לסגור ב-1 באוגוסט.
קופת חולים חיימת להם 17 מליון דולר.

אני מבקש להודיע לאוצר, שתודיעו להם, שאם האוצר לא
יעביר להדסה את הכסף בגלל עיכוב של קופת חולים, החברים מבקשים - ואני
אומר זאת בשם חבר-הכנסת דן תיכון, לעשות רביזיה בהחלטה לגבי קופת-חולים.

בקשר לקבלנים, אני רוצה להודיע הודעה אישית. אני
רוצה שהכל דיבורים והענף הזה ייגמר. מכל זה, עד היום שום דבר לא קרה. לצערנו הריב
לקחו את כל הקבלנים ושמו אותם באותו מעמד כמו סולל בונה. אמרו שנתנו לסולל בונה
100 מליון דולר? יתנו גם לקבלנים 100 מליון דולר. לסולל בונה נותנים כסף
על סיכון הבנקים ללא ערבות מדינה - גם להם אותו דבר.

למדנו שזה לא יעזור. הבנקים לא יתנו להם. אני מציע
הצעה קונסטרוקטיבית. לא יתנו להם ערבות מדינה, אם לא יתנו גם לסולל בונה.
אני לא יודע כמה מליוני דולרים צריך לתת ערבות מדינה, 25-30-40, כדי להציל
את ענף הבניה. כדי שלא יתחיל ויכוח והאוצר יגיד: לסולל בונה לא נתנו, למה
להם כן ניתן?

מבחינת המדינה אני חושב, שהיות שחכמת העובדים היא
בעלים של סולל בונה, אין ספק סיכון כל כך גבוה. אם נעמוד על כך שזהיה גזירה
שווה לכולם, הקבלנים לא יצאו מהצרה. שום דבר לא יעזור. אין להם בטחונות. הבנקים
לא יתנו להם כסף. אני מציע שועדת הכספים תבקש... לתת ערבות מדינה, ללא חכמות,
כדי להציל את הענף.

י. מצא:
קבלן אחד או שנים אולי יצילו. כל היתר ימשכו במחנק
הבנקאי שלהם, וכולם יחזרו לכאן. אתמול שיגחתי מסזב
לשר הבינוי והשיכון, לשר האוצר וליושב-ראש ועדת הכספים, ובו תבעתי, שמה-80 מליון
דולר שהולכים לקבלנים הפרטיים, מהסכום של 160 מליון דולר, ייעדו חלק, 15-20
מליון דולר, להגדלת משכנתא בתנאים טובים לזוגות צעירים. פירושו של דבר, יכולת
רכישה של כ-5000 דירות. על ידי כך נוצר מצב של ריצה אחר דירות. ההצעה שלי היא
לעזור לענף הבניה, לא רק לקבלנים. אני מבקש לזמן את הנוגעים בדבר, כדי לשמוע
את דעתם בעניין זה. הם מוכנים ללכת לזה.

ניטול יוזמה כועדת כספים, וניתן דחיפה לעניין זה.
בעניין הערבות אני תומך.

א. שלום:
בחצי השעה הראשונה של הישיבה, כשיושב ראש הועדה,
חבר-הכנסת אברום שפירא לא היה פה, הצעתי הצעה לסדר,
לקיים דיון עם אנשי האוצר בדבר אישורים שאישרנו לגופים שונים והכספים לא מועברים.
השר אמר שהגופים שלהם אושר סיוע וטעם בוצע הם: סולל בונה - 80 מליון דולר;
קופת חולים - 100 מליון דולר; ישובי בקשת הירדן ורמת הגולן - 27 מליון,
וכו' וכו'. ההסדר להעבית 100 מליון דולר לקופת חולים מוסך, אולם האוצר מבקש
להסדיר בהזדמנות זו את כל החובות של קופת חולים ולהותירה לאחר ההסדר ללא חובות. הוא
רוצה להעביר מתוך ה-100 מליון דולר, את הכספים שקופת חולים חייבת לגופים
שונים. זה תואם בדיוק את מה שאתה אומר למעשה. עכשיו צריך ללחוץ על האוצר שיבצע
את הדבר. קופת חולים אינה מתנגדת לזה. ולכן קופת חולים לא יכולה היתה להעביר
כספים להדסה, אם היא לא קיבלה אותם.

י. סך:
אני מלווה את הנושא של הקבלנים, שאיננו מתבע.
מבחינת הזרמת הכסף, יש להם אישורים. לא חייבים
להעמיד לרשות הקבלנים את כל ה-80 מליון בערבות מדינה. אבל גם שר האוצר חייב
לקבל מאתנו אישור, אור ירוק וגיבוי שלפחות 20-25 מליון דולר יעמדו לרשות
העניין בערבות מדינה, כדי שהעניין יתבצא במלואו. אני חושב שצריך לקבל החלטות:

מזון ה-80 מיליון דולר אנחנו תובעים למצוא דרכים
לחת את הכסף, בגבולות 20-25 מיליון דולר, בערבות מדינה.

לגבי הצעת חבר-הכנסת מצא, אנחנו מציעים להתיחס
לבאלק הכללי, במסגרת ההסדר הכולל של 160 מיליון דולר, להעמיד 15-20 מיליון
דור לרשות החברות...

תעמיד להצבעה. י. מצא:

אני מתנגד. אני רוצה לשמוע את נציג האוצר בענין זה. ג. שפט:

אנחנו אומרים/שזה רצוננו ונזמין את נציג האוצר. י. מצא:

אתה לא יכול לקבל בלי שאתה לפחות שומע. ג. שפט:

אני אביא את ענין המשכנתאות לישיבה. הצעתו של
חבר הכנסת מצא תובא לישיבה ביום של ישי.

הו"ר א. שפירא:

על ערבות מדינה... י. כץ:

על הכל נדון יחד. י. מצא:

הצעתו של חבר-הכנסת מצא טובה. היא צריכה להיות לא
מזון 80 מיליון אלא מזון 160 מיליון דולר. גם ע. עלי:

לסולל בונה יש חבטת דיור.

בענין ערבות מדינה, על פניה ההצעה טובה, אבל לא
צריך לערב שמחה בשמחה. צריך לבחון את הענין בצורה יסודית, ורק לאחר מכן לדבר
על ערבות מדינה.

-הישיבה ננעלה בשעה 13.00-